यः सहस्रं सहस्राणां कन्या हेमविभूषिताः। राज्ञश्च राजपुत्रांश्च ब्राह्मणेभ्योह्यमन्यत। २२५०
सर्व्वारथगताः कन्या रथाः सर्व्वे चतुर्युजः। रथे रथे शतं नागाः सर्व्वे वै हेममालिनः।
सहस्रमश्वाश्चैकैकं राजानं पृष्ठतोऽन्वयुः। अश्वे अश्वे शतं गावो गवां पश्चादजाविकं।
तेनाक्रान्ता जलौघेन दक्षिणा भूयसीर्ददत्। उपक्लेरेऽतिव्यथिता तस्याङ्के निषसादह।
तथा भागीरथी गङ्गा उर्व्वशी चाभवत् पुरा। दुहितृत्वं गता राज्ञः पुत्रत्वमगमत्तदा।
तान्तु गाथां जगुः प्रीता गन्धर्व्वाः सूर्य्यवर्चसः। पितृदेवमनुष्याणां शृण्वतां बह्वृवादिनां। २२५५
भगीरथं यजमानमैक्ष्वाकं भूरिदक्षिणं। गङ्गा समुद्रगा देवी वव्रे पितरमीश्वरं।
तस्य सेन्द्रैः सुरगणैर्देवैर्यज्ञः स्वलङ्कृतः। सम्यक्परिगृहीतश्च शान्तविघ्नो निरामयः।
यो य इच्छेत विप्रो वै यच्च यच्चात्मनः प्रियं। भगीरथस्तथा प्रीतस्तत्र तत्रानयद्वशी।
नादेयं ब्राह्मणेष्वासीत् यस्य यत् स्यात् प्रियं धनं। सोऽपि विप्रप्रसादेन ब्रह्मलोकगतो नृपः।
येन यातौ मखमुखौ दिशाग्राविहपादपाः। तेनावस्थातुमिच्छन्ति तं गत्वाराजमीश्वरं। २२६०
स चेन्ममार सृञ्जय चतुर्भद्रतरस्त्वया। पुत्रात् पुण्यतरस्तुभ्यं मा पुत्रमनुतप्यथाः।
अयज्वानमदाक्षिण्यमभिश्वैत्येति व्याहरन्।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि अभिमन्युवधपर्व्वणि षोडशराजिके षष्टितमोऽध्यायः॥ ६० ॥
॥ नारद उवाच॥ दिलीपं वै चैलविलं मृतं सृञ्जय शुश्रुम। यस्य यज्ञशतेष्वासन् प्रयुतायुतशो द्विजाः।
तत्त्वज्ञानार्थसम्पन्ना यज्वानः पुत्रपौत्रिणः। य इमां वसुसंपूर्णां वसुधां वसुधाधिपः।
ईजानो विविधैर्यज्ञैर्ब्राह्मणेभ्योह्यमन्यत। दिलीपस्य च यज्ञेषु कृतः पन्था हिरण्मयः। २२६५
तं धर्म्ममिव कुर्व्वाणाः सेन्द्रा देवाः समागमन्। चषालं प्रचषालञ्च यस्य यूपे हिरण्मये।
रागखाण्डवभोज्यैश्च मत्ताः पथिषु शेरते। तदेतदद्भुतं मन्ये अन्यैर्न सदृशं नृपैः।
यदप्सु युध्यमानस्य चक्रे न परिपेततुः। राजानं दृढधन्वानं दिलीपं सत्यवादिनं।
येऽपश्यन् भूरिदाक्षिण्यं तेऽपि स्वर्गजितो नराः। पञ्चशब्दा न जीर्य्यन्ते खट्वाङ्गस्य निवेशने।
स्वाध्यायघोषो ज्याघोषः पिबताश्नीत खादत। स चेन्ममार सृञ्जय चतुर्भद्रतरस्त्वया। २२७०
पुत्रात् पुण्यतरस्तुभ्यं मा पुत्रमनुतप्यथाः। अयज्वानमदाक्षिण्यमभिश्वैत्येति व्याहरन्।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि अभिमन्युवधपर्व्वणि षोडशराजिके एकषष्टोऽध्यायः॥ ६१ ॥
॥ नारद उवाच॥ मान्धाता चैद्यावनाश्वो मृतं सृञ्जय शुश्रुम। देवासुरमनुष्याणां त्रैलोक्यविजयी नृपः।
यं देवावश्विनौ गर्भात् पितुः पूर्व्वं चकर्षतुः। मृगयां विचरन् राजा तृषितः श्रान्तवाहनः।
धूमं दृष्ट्वाऽगमत् सत्रं पृषदाज्यमवाप स। तं दृष्ट्वा युवनाश्वस्य जठरे सूनुतां गतं।
गर्भादिजर्हृतुर्देवावश्विनौ भिषजाम्वरौ। तं दृष्ट्वा पितुरुत्सङ्गे शयानं देववर्च्चसं। २२७५
अन्योऽन्यमब्रुवन् देवाः कमयं धास्यतीति वै। मामेवायं धयत्वये इति हस्माह वासवः।
ततोऽङ्गुलिभ्यो हीन्द्रस्य प्रादुरासीत् पयोऽमृतं। मां धास्यतीति कारुण्यात् यदीन्द्रोह्यचकम्पयत्।